

Национален статистически институт

Ключови показатели за България

Последни данни: 30 юни 2010 г.

Следваща актуализация: 30 септември 2010 г.

		2007	2008	2009	Дек. '09	Ян. '10	Фев. '10	Март '10	Април '10	Май '10
1. Производство										
Показател на доверие в промишлеността ^{1.1}	%	8.7	6.6	-8.4	-9.8	-8.7	-9.6	-7.9	-7.6	-5.7
Промишлено производство ^{1.2}	yoу % ch.*	9.7	0.9	-18.2	-12.2	-1.2	-10.0	1.5	0.2	
		2007	2008	2009	IV тр. '08	I тр. '09	II тр. '09	III тр. '09	IV тр. '09	I тр. '10
Брутен вътрешен продукт ^{1.3}	yoу % ch.*	6.2	6.0	-5.0	3.5	-3.5	-4.9	-5.4	-5.9	-3.6
2. Индивидуално потребление										
Показател на доверие на потребителите ^{2.1}	%	-31.7	-36.6	-49.6	-45.2	-52.8	-47.3	-53.2	-54.0	-47.6
		2007	2008	2009	Дек. '09	Ян. '10	Фев. '10	Март '10	Април '10	Май '10
Оборот в търговията на дребно ^{2.2}	yoу % ch.*	19.4	9.3	-8.8	-12.1	-12.9	-11.9	-11.6	-11.7	
		2007	2008	2009	IV тр. '08	I тр. '09	II тр. '09	III тр. '09	IV тр. '09	I тр. '10
Индивидуално крайно потребление ^{2.3}	yoу % ch.*	5.1	4.5	-6.2	1.8	-6.0	-5.0	-4.7	-8.7	-5.7
3. Инвестиции										
Използване на оборудването в промишлеността ^{3.1}	%	72.6	74.9	66.7	70.6	67.4	63.9	64.8	64.5	68.9
Брутообразуване в основен капитал ^{3.2}	yoу % ch.*	21.7	20.4	-26.9	15.8	-14.1	-16.3	-36.5	-35.4	-14.9
Изменение на запасите ^{3.3}	% от БВП	7.0	5.0	1.4	2.2	0.7	1.0	1.1	2.6	0.7
4. Пазар на труда										
Безработица ^{4.1}	%	6.9	5.6	6.8	5.0	6.4	6.3	6.7	7.9	10.2
Заети лица ^{4.2}	yoу % ch.*	4.6	3.3	-3.2	1.7	-0.8	-2.1	-4.0	-5.7	-7.7
Разходи за труд ^{4.3}	yoу % ch.*	16.9	19.1	13.3	18.9	19.5	15.7	10.8	7.1	9.4
		2007	2008	2009	Дек. '09	Ян. '10	Фев. '10	Март '10	Април '10	Май '10
Недостиг на работна сила в промишлеността ^{4.4}	%	16.3	20.0	10.9	8.8	8.5	6.1	5.6	5.4	5.9
Заплати ^{4.5}	yoу % ch.*	19.5	26.5	8.5	10.4	9.7	10.3	9.8		
5. Международни трансакции										
Поръчки от чужбина в промишлеността ^{5.1}	баланс	-23.3	-23.1	-45.6	-46.1	-47.7	-50.5	-47.1	-46.1	-44.9
Износ на стоки ^{5.2}	млн. евро	13511.9	15203.8	11786.6	978.7	920.0	1001.8	1120.8	1137.4	
Внос на стоки ^{5.3}	млн. евро	20757.2	23801.1	15889.3	-1341.6	-1096.5	-1113.4	-1432.3	-1463.4	
Търговско салдо ^{5.4}	млн. евро	-7245.3	-8597.3	-4102.7	-362.8	-176.5	-111.5	-311.5	-326.0	
Текуща сметка ^{5.5}	млн. евро	-7755.1	-8198.9	-3196.0	-371.1	-280.9	11.6	-252.6	-174.4	
Преки инвестиции (нето) ^{5.6}	млн. евро	8838.1	6213.5	3310.5	458.3	57.8	142.0	-91.2	35.1	
Порфейлни инвестиции (нето) ^{5.7}	млн. евро	-518.4	-747.4	-593.5	-50.1	-18.1	58.5	-158.2	15.1	
		2007	2008	2009	IV тр. '08	I тр. '09	II тр. '09	III тр. '09	IV тр. '09	I тр. '10
Износ на стоки и услуги ^{5.8}	yoу % ch.*	5.2	2.9	-9.8	-6.0	-17.4	-15.8	-6.7	0.8	5.9
Внос на стоки и услуги ^{5.9}	yoу % ch.*	9.9	4.9	-22.3	-3.2	-21.1	-24.3	-23.4	-20.0	-2.6
6. Цени										
ХИПЦ ^{6.1}	yoу % ch.*	7.6	12.0	2.5	1.6	1.8	1.7	2.4	3.0	3.0
Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост) ^{6.2}	yoу % ch.*	7.9	13.3	-4.2	-0.7	1.8	2.5	2.8	5.6	
Очаквания за продажните цени в промишлеността ^{6.3}	баланс	17.3	17.1	2.5	7.0	6.3	5.0	8.0	7.5	6.7
Очаквания за продажните цени в търговията на дребно ^{6.4}	баланс	27.5	36.4	0.9	-0.6	-0.2	0.6	2.9	10.3	9.8
7. Парични и финансови показатели										
СОФИБОР (тримесечен) ^{7.1}	индекс	4.90	7.14	5.72	4.71	4.44	4.27	4.21	4.21	4.19
МЗ ^{7.2}	yoу % ch.*	31.2	8.8	4.3	4.3	5.5	8.1	7.8	7.9	8.2
Вземания по кредити от нефинансови предприятия и домакинства ^{7.3}	yoу % ch.*	63.7	32.5	3.6	3.6	2.9	2.4	2.3	1.7	2.3
Обменен курс USD/BGN ^{7.4}	стойност	1.43	1.34	1.41	1.34	1.37	1.43	1.44	1.46	1.56
Номинален ефективен валутен курс ^{7.5}	индекс	127.5	131.2	134.0	134.0	132.9	131.9	131.6	130.8	

Коментар

1. Производство

По данни от бизнес анкетите на НСИ през юни 2010 г. **показателят на доверие в промишлеността** се понижава с 0.7 пункта в сравнение с май. Това се дължи на неблагоприятните прогнози на мениджърите за производството през следващите три месеца. Същевременно по отношение на осигуреността на предприятията с поръчки се отчита леко подобрене в сравнение с предходния месец.

През април 2010 г. **индексът на промишленото производство** нараства с 0.2% в сравнение със същия месец на предходната година (по предварителни данни). Спад е отчетен в добивната промишленост (с 5.0%). Същевременно в производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ и в преработващата промишленост е регистрирано увеличение съответно от 1.9 и 0.4%.

По предварителни оперативни данни **брутният вътрешен продукт (БВП)** през първото тримесечие на 2010 г. възлиза на 14 050.0 млн. лв. по текущи цени, като на човек от населението се падат 1 862.0 лева. При среден за тримесечието валутен курс от 1.414828 лв. за 1 щатски долар БВП възлиза на 9 930.5 млн. долара и съответно 1 316.0 долара на човек от населението. Преизчислена в евро, стойността на БВП възлиза на 7 183.6 млн. евро, като на човек от населението се падат 952.0 евро. Спрямо първото тримесечие на 2009 г. реалният спад на БВП е 3.6%.

2. Индивидуално потребление

През април 2010 г. **общият показател „доверие на потребителите“** нараства с 6.4 пункта спрямо януарското си равнище, което се дължи на повишаване на доверието сред населението в градовете и в по-малка степен - сред населението в селата. Намалява негативизмът в очакванията на потребителите за следващите дванадесет месеца по отношение на финансовото състояние на домакинствата, общата икономическа ситуация в страната и безработицата.

През април 2010 г. **оборотът в търговията на дребно** намалява с 11.7% спрямо същия месец на

2009 г. (по предварителни данни). Понижение се наблюдава във всички съставни дейности, като в търговията с хранителни стоки, напитки и тютюневи изделия е регистрирано незначително намаление от 0.1%. Най-голям спад е отчетен в търговията с компютърна и комуникационна техника - с 23.9%.

За **индивидуално потребление на населението** през първото тримесечие на 2010 г. се изразходват 76.7% от произведените БВП. Реалното намаление на показателя спрямо съответното тримесечие на 2009 г. е 5.7%.

3. Инвестиции

Средното натоварване на мощностите в промишлеността през април 2010 г. нараства с 4.4 пункта в сравнение с януари и достига 68.9%.

Брутообразуването в основен капитал през първото тримесечие на 2010 г. спрямо същия период на предходната година намалява в реално изражение с 14.9%. Относителният дял на тази категория в БВП е 22.6%.

4. Пазар на труда

През първото тримесечие на 2010 г. **общият брой на заетите лица** на възраст 15 и повече навършени години е 3 011.3 хил., а относителният им дял от населението в същата възрастова група - 46.1%. В сравнение със същия период на 2009 г. броят на заетите лица намалява с 251.5 хил., а коефициентът на заетост - с 3.4 пункта.

Безработните лица през първото тримесечие на 2010 г. са 341.0 хил., или 10.2% от икономически активното население. В сравнение със същото тримесечие на предходната година коефициентът на безработица нараства с 3.8 пункта, а броят на безработните лица - със 118.8 хиляди.

Според бизнес анкетите на НСИ през юни 2010 г. 6.3% от промишлените предприятия посочват **недостига на работната сила** като фактор, затрудняващ дейността им.

През март 2010 г. **средната работна заплата** е 636 лв. (по предварителни данни), което е с 4.3% повече в сравнение с предходния месец. Спрямо март 2009 г. ръстът е 9.8%.

5. Международни трансакции

Според оценките на мениджърите от промишлеността през юни 2010 г. в сравнение с май има леко подобрение в осигуреността на производството с **поръчки от чужбина**.

За периода януари - април 2010 г. **текущата сметка** има дефицит в размер на 696.2 млн. евро (2.0% от прогнозния БВП за 2010 г.) при дефицит от 1 999.6 млн. евро (5.9% от БВП) за периода януари - април 2009 година.

Търговското салдо за периода януари - април 2010 г. е отрицателно - в размер на 925.6 млн. евро (2.7% от прогнозния БВП), при отрицателно салдо в размер на 1 614.2 млн. евро (4.8% от БВП) за периода януари - април 2009 година.

Износът на стоки (FOB) възлиза на 4 180.0 млн. евро за периода януари - април 2010 г. при 3 513.3 млн. евро за периода януари - април 2009 г., като нараства с 19.0% на годишна база при спад от 30.1% за същия период на 2009 година. **Вносът на стоки (FOB)** за периода януари - април 2010 г. е 5 105.6 млн. евро, при 5 127.5 млн. евро за периода януари - април 2009 г., като намалява с 0.4% на годишна база при спад от 32.2% за периода януари - април 2009 година.

Преките инвестиции в чужбина за периода януари - април 2010 г. са 24.4 млн. евро при 35.2 млн. евро за периода януари - април 2009 година. **Преките чуждестранни инвестиции в страната** са 168.1 млн. евро (0.5% от прогнозния БВП за 2010 г.) при 955.0 млн. евро (2.8% от БВП) за периода януари - април 2009 година. Те покриват 24.2% от дефицита по текущата сметка за отчетния период при 47.8% за периода януари - април 2009 година.

За периода януари - април 2010 г. **портфейлните инвестиции - активи** нарастват със 79.9 млн. евро, а за периода януари - април 2009 г. те се повишават с 447.2 млн. евро. **Портфейлните инвестиции - пасиви** намаляват с 22.8 млн. евро при намаление от 84.4 млн. евро за периода януари - април 2009 година.

Външнотърговското салдо от стоки и услуги за първото тримесечие на 2010 г. е отрицателно. **Вносът на стоки и услуги** надвишава с 1 197.0 млн. лв. стойността на износа. Прямо съответното тримесечие на 2009 г. **износът на стоки и услуги** се е увеличил реално с 5.9%, докато намалението на вноса е 2.6%.

6. Цени

През май 2010 г. **хармонизираният индекс на потребителските цени** нараства с 3.0% в сравнение със същия месец на 2009 година. Най-голямо увеличение е регистрирано в групата „алкохолни напитки и тютюневи изделия” - с 26.2%. Намаление на цените се наблюдава в групите „хранителни продукти и безалкохолни напитки”, „облекло и обувки”, „съобщения”, „жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива”.

Индексът на цени на производител на вътрешния пазар през април 2010 г. нараства с 5.6% в сравнение със същия месец на 2009 година. Цените се увеличават в добивната промишленост - с 23.9%, и в преработващата промишленост - с 9.9%, докато при производството и разпределението на електрическа и топлоенергия и газ е регистрирано намаление - с 6.4%.

По данни от конюнктурната анкета през юни 2010 г. очакванията на предприятията относно продажните **цени** в промишлеността са в посока на запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

7. Парични и финансови показатели

През май 2010 г. **тримесечният индекс на междубанковия пазар СОФИБОР** намалява от 4.21 на 4.19% в сравнение с предходния месец при стойност 5.98% през май 2009 година.

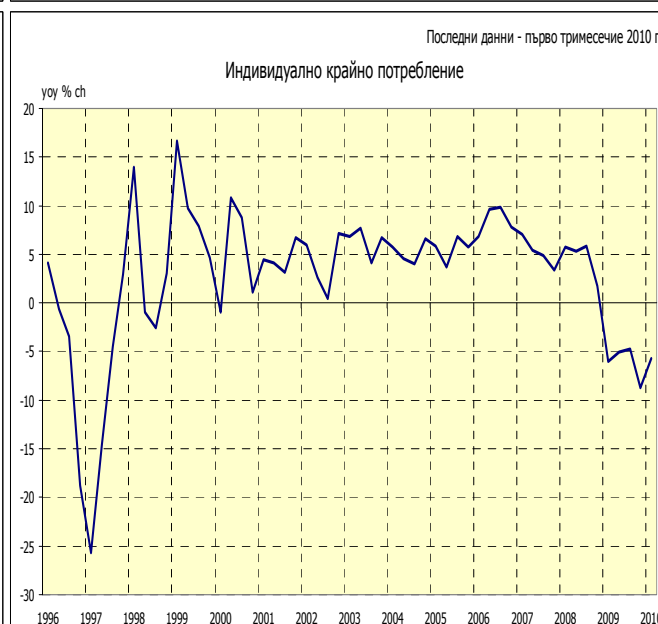
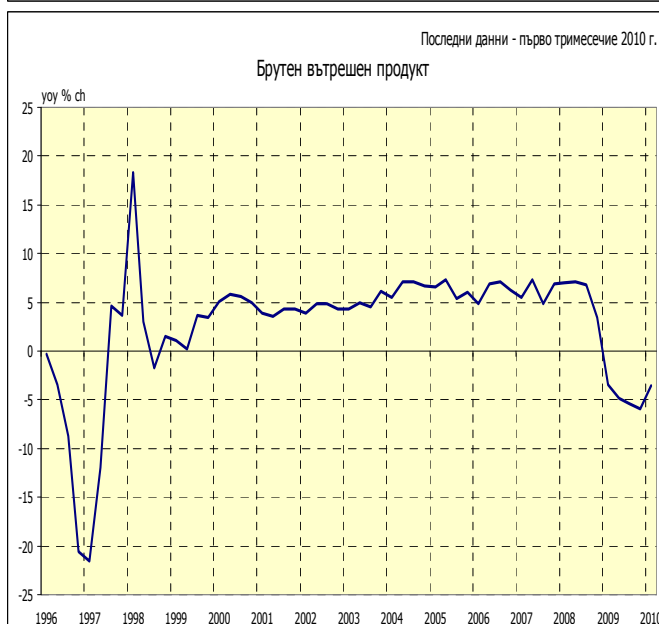
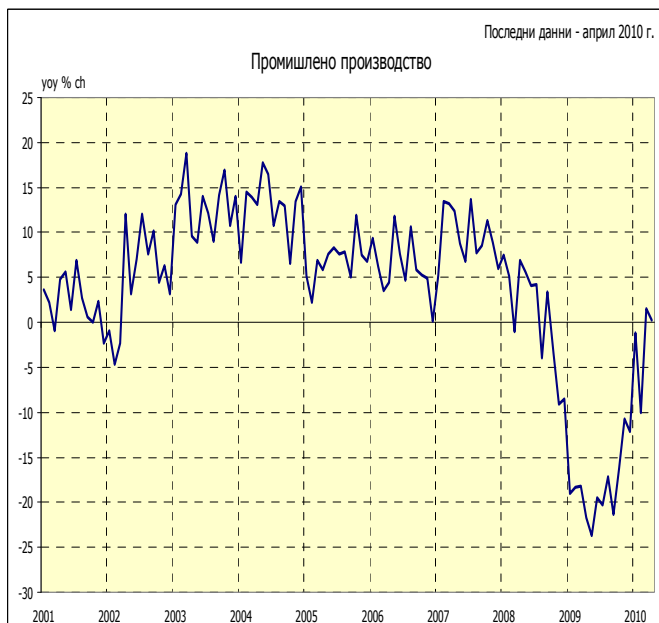
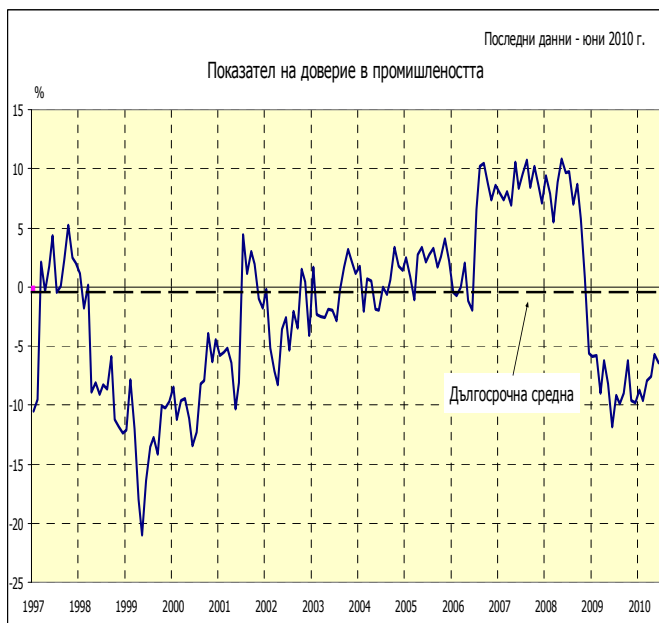
Годишното увеличение на широките пари (**агрегат М3**) през май 2010 г. е 8.2% при 7.9% през април, като в края на май обемът им възлиза на 48.857 млрд. лв. (71.7% от прогнозния БВП за 2010 г.) при 48.597 млрд. лв. за април 2010 г. (71.3% от БВП). Тесните пари М1 възлизат на 17.744 млрд. лв., като се увеличават с 1.1% на годишна база при ръст от 0.5% през април.

Обемът на **вземанията по кредити от нефинансови предприятия и домакинства** през май 2010 г. възлиза на 49.831 млрд. лв. (73.1% от прогнозния БВП за 2010 г.), като годишното му увеличение е 2.3% при 1.7% през април 2010 година. Темпът на годишен прираст на кредитите на нефинансовите предприятия през май е 1.2% при 0.3% през предходния месец, а на кредитите за домакинства и НТООД - 4.1% през май при 4.2% през април.

През май 2010 г. **обменният курс на лева спрямо долара** се увеличава в сравнение с предходния месец - от 1.46 на 1.56.

1. ПРОИЗВОДСТВО

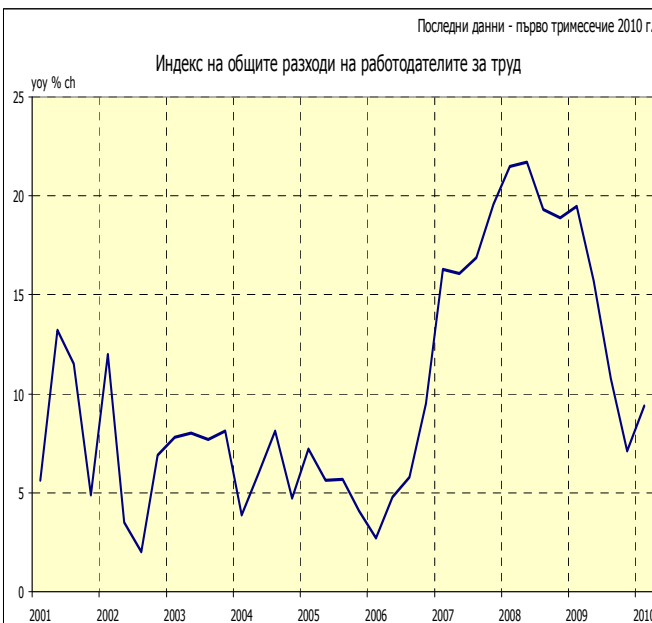
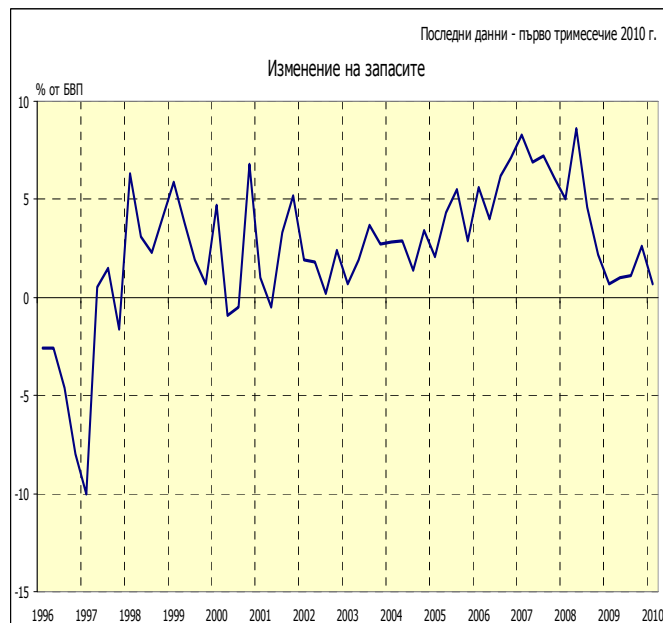
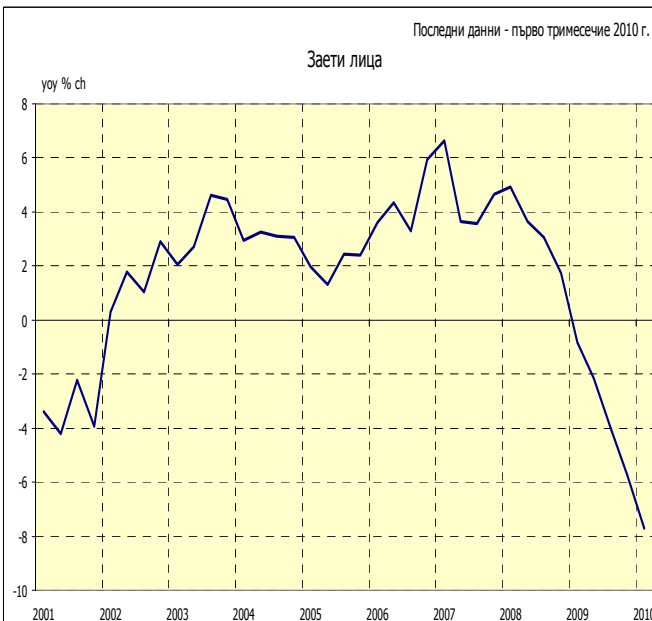
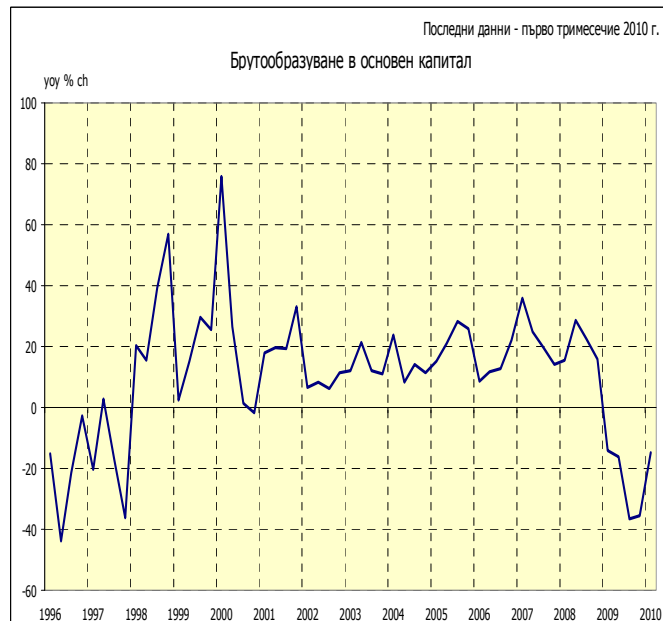
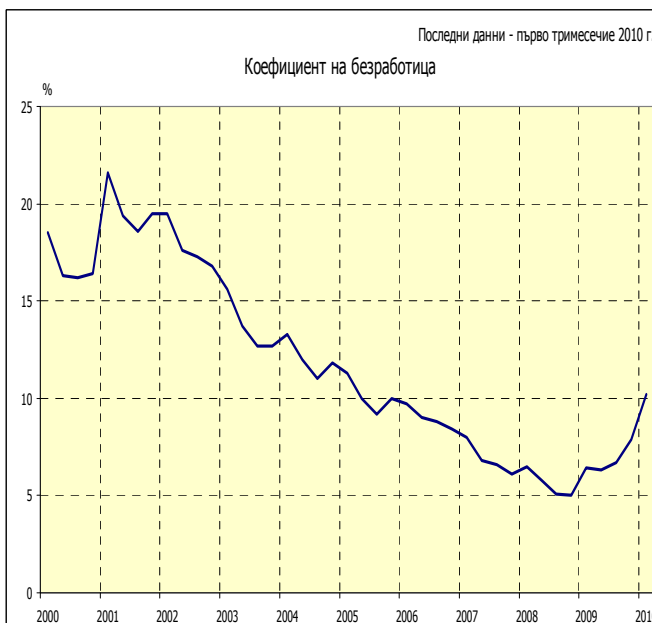
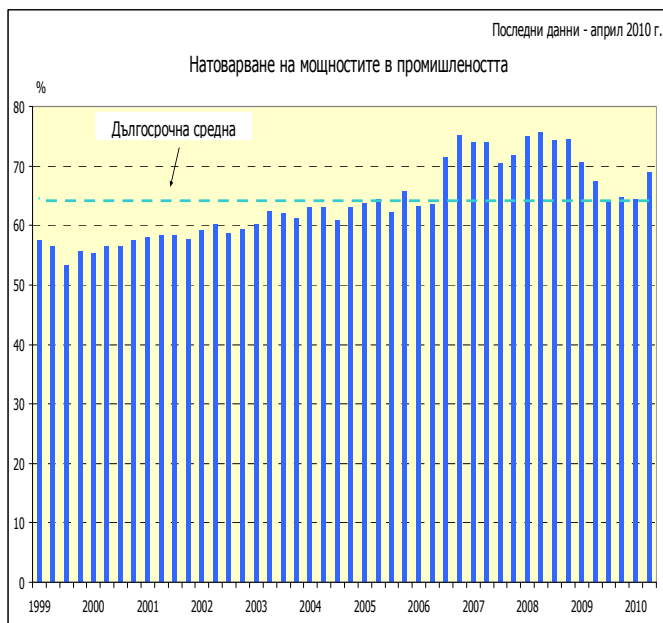
2. ИНДИВИДУАЛНО ПОТРЕБЛЕНИЕ

Забележка: уоу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

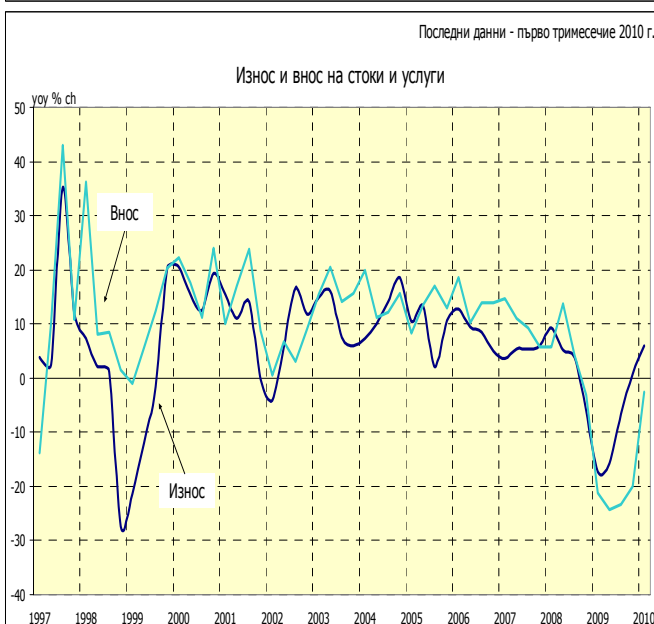
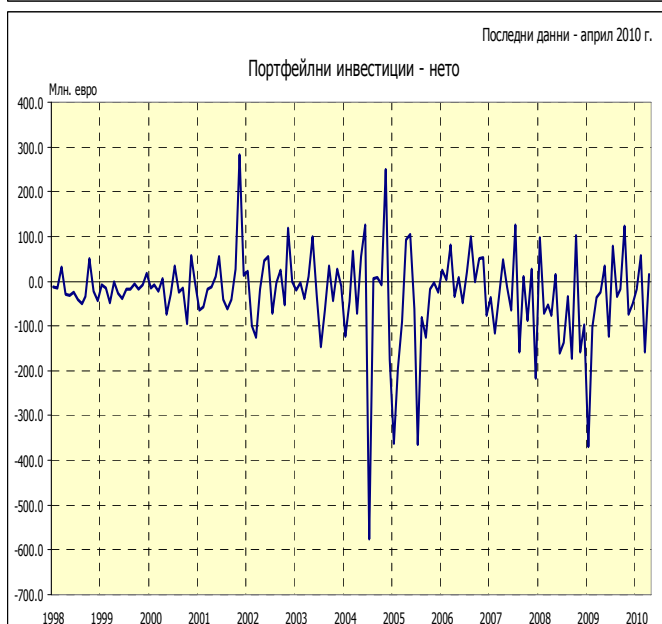
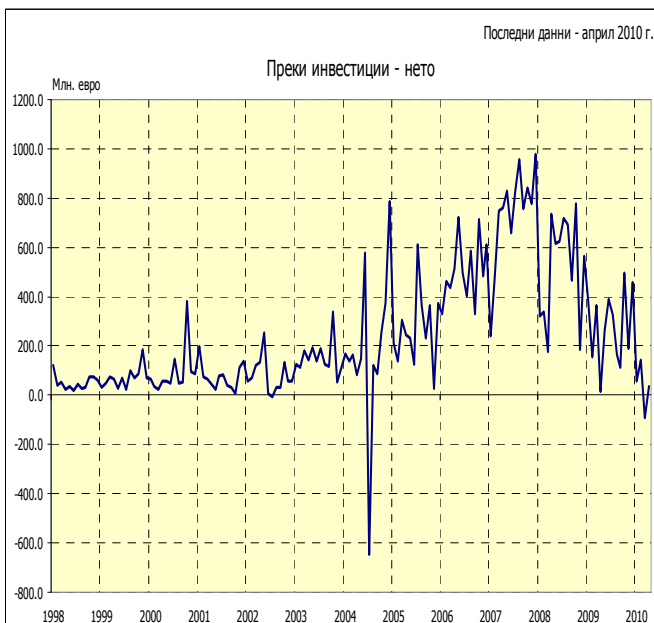
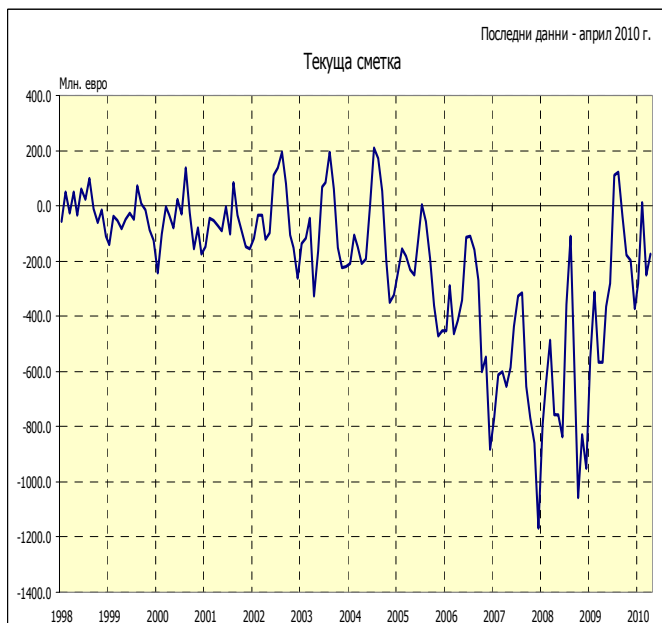
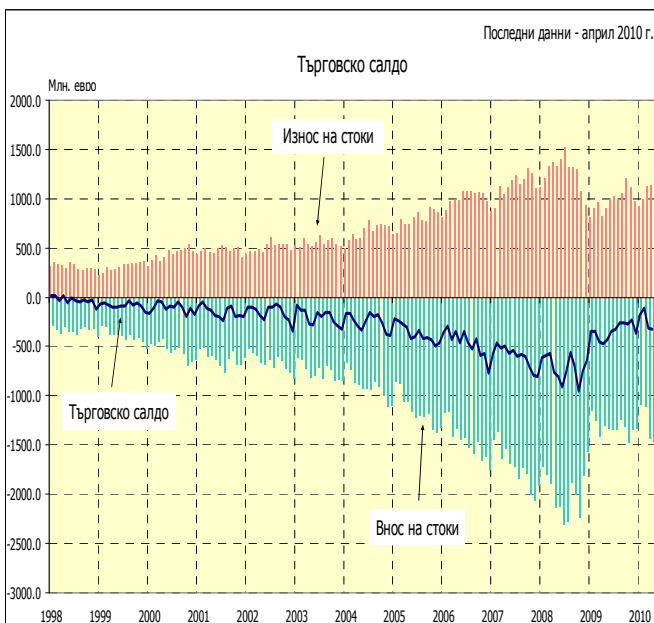
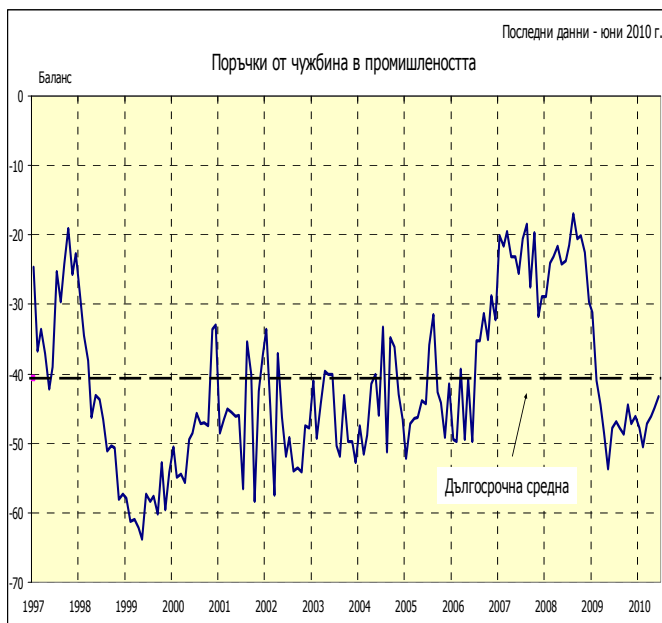
3. ИНВЕСТИЦИИ

4. ПАЗАР НА ТРУДА

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

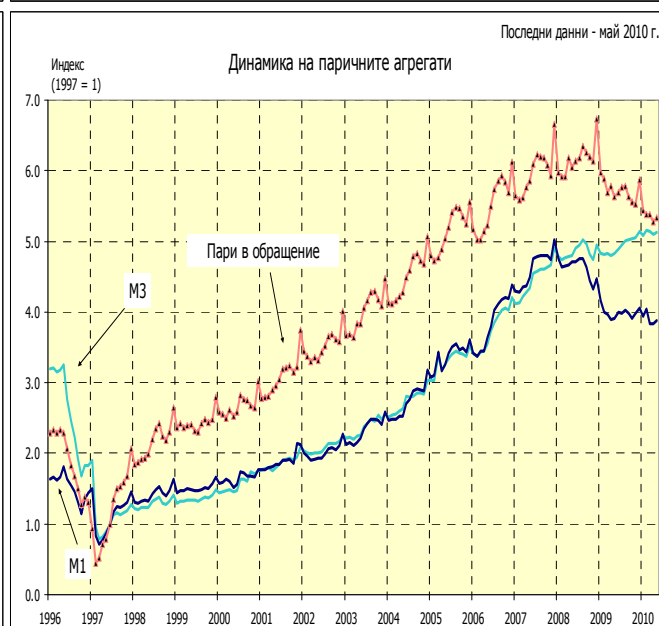
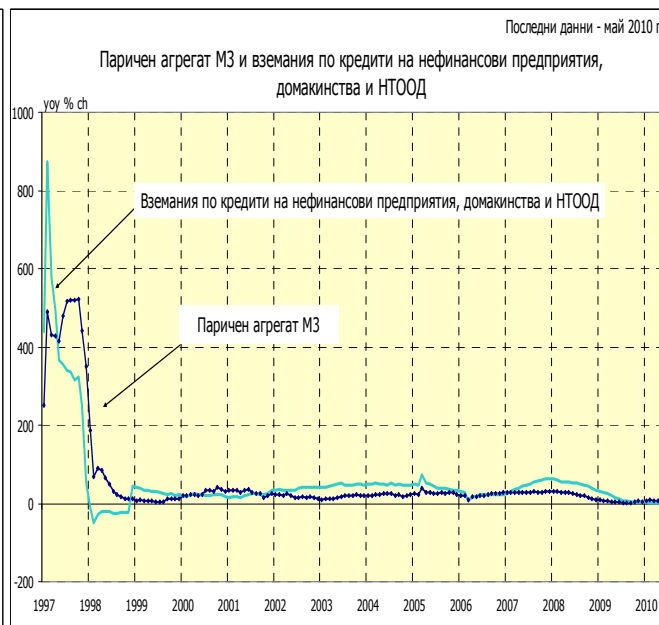
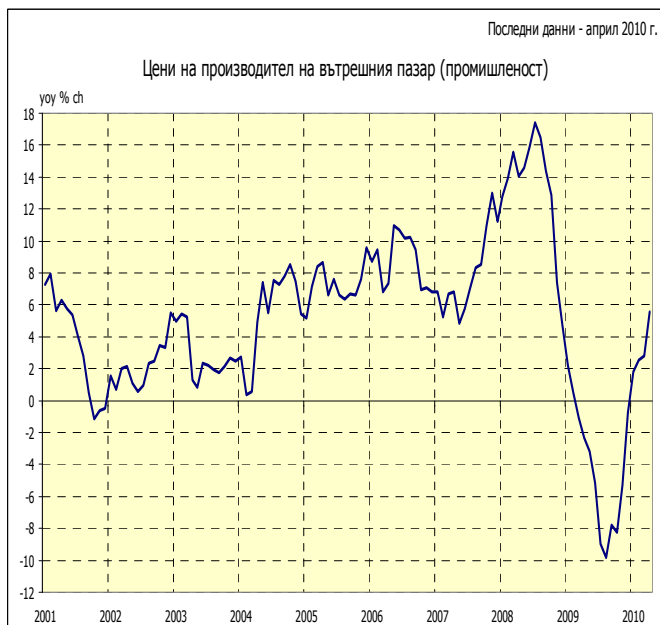
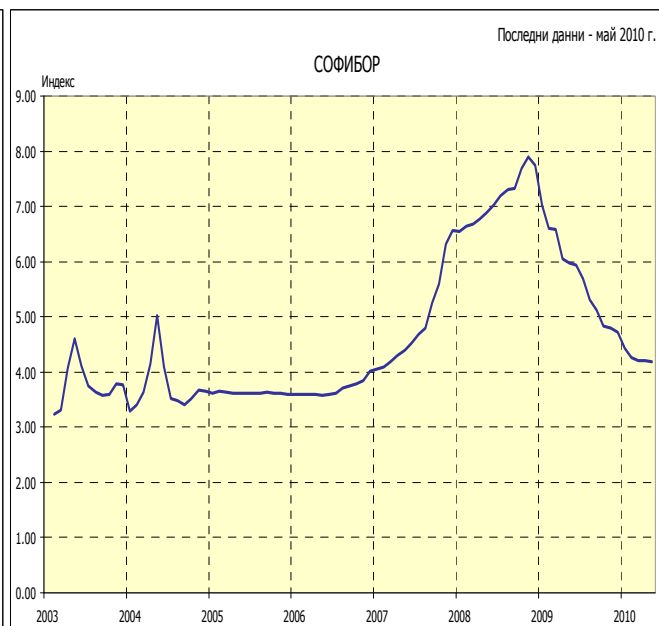
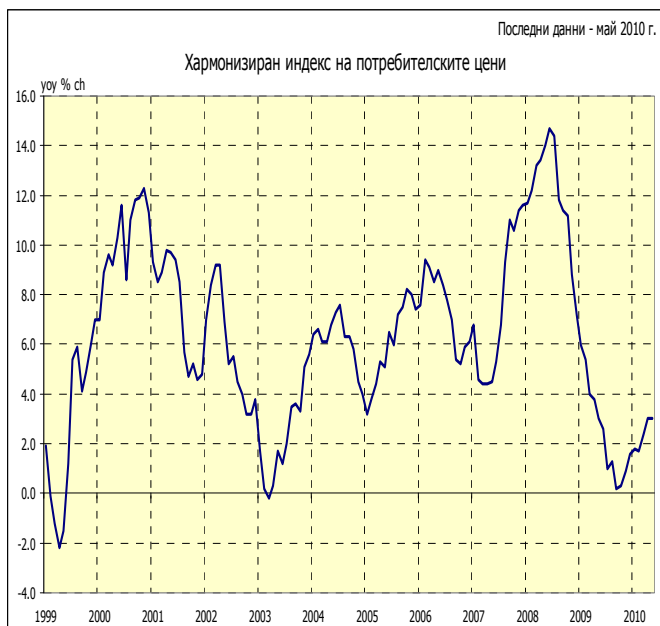
5. МЕЖДУНАРОДНИ ТРАНСАКЦИИ

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

6. ЦЕНИ

7. ПАРИЧНИ И ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Забележка: yoу % ch - темп на нарастване спрямо същия период на предходната година.

КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА БЪЛГАРИЯ

Ключови показатели за България - Обяснителни бележки			
№	Показатели	Обяснение	Източник
1. Производство			
1.1.	Показател на доверие в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Показателят на доверие в промишлеността е средна аритметична на балансите на очакваната производствена активност, нивото на поръчките и нивото на запасите от готова продукция (последният баланс се взема с обратен знак)	НСИ
1.2.	Промислено производство	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
1.3.	Брутен вътрешен продукт	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
2. Индивидуално потребление			
2.1.	Показател на доверие на потребителите	Наблюдение на потребителите. Показателят на доверие на потребителите е средна аритметична на балансите от четири въпроса (икономическа ситуация, финансово състояние, безработица и спестявания на домакинствата през следващите 12 месеца)	НСИ
2.2.	Оборот в търговията на дребно	Оборот в търговията на дребно, без търговия с автомобили и мотоциклети. Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
2.3.	Индивидуално крайно потребление	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
3. Инвестиции			
3.1.	Използване на оборудването в промишлеността	Средно натоварване на мощностите в промишлеността като процент от пълното натоварване (Данните се събират през януари, април, юли и октомври.)	НСИ
3.2.	Брутообразуване в основен капитал	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
3.3.	Изменение на запасите	В % от БВП	НСИ
4. Пазар на труда			
4.1.	Безработица	Процент от работната сила на България (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.2.	Заети лица	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (данни от Наблюдението на работната сила)	НСИ
4.3.	Разходи за труд	Индекс на общите разходи на работодателите за един отработен час от наетите по трудово и служебно правоотношение, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
4.4.	Недостиг на работна сила в промишлеността	Процент от промишлените предприятия, посочили недостига на работна сила като затруднение за осъществяване на дейността им	НСИ
4.5.	Заплати	Номинална стойност, темп на нарастване спрямо същия период на предходната година, средна месечна работна заплата на наетите по трудово и служебно правоотношение	НСИ
5. Международни трансакции			
5.1.	Поръчки от чужбина в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
5.2.	Износ на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.3.	Внос на стоки	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.4.	Търговско салдо	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.5.	Текуща сметка	Платежен баланс, млн. евро	БНБ
5.6.	Преки инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.7.	Портфейлни инвестиции	(Нето) млн. евро, платежен баланс	БНБ
5.8.	Износ на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
5.9.	Внос на стоки и услуги	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6. Цени			
6.1.	Хармонизиран индекс на потребителските цени	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.2.	Цени на производител на вътрешния пазар (промишленост)	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година	НСИ
6.3.	Очаквания за продажните цени в промишлеността	Бизнес наблюдение в промишлеността. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
6.4.	Очаквания за продажните цени в търговията на дребно	Бизнес наблюдение в търговията на дребно. Баланс между положителните и отрицателните отговори	НСИ
7. Парични и финансови показатели			
7.1.	СОФИБОР	Тримесечен индекс на междубанковия пазар (SOFIBOR: SOFia Interbank Offered Rate, фиксинг на котировките на необезпечени депозити в български левове, предлагани на междубанковия пазар)	БНБ
7.2.	М3	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.3.	Вземания по кредити от нефинансови предприятия, домакинства и НТООД	Темп на нарастване спрямо същия период на предходната година (месечни стойности: стойности в края на месеца)	БНБ
7.4.	Обменен курс USD/BGN	Средни стойности за периода	БНБ
7.5.	Номинален ефективен валутен курс	Индекс (юни 1997 = 100)	БНБ